

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **R. N.**, narozený XXX
bytem X

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**
sídlem Štěpánská 28, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, územního pracoviště pro Prahu 3 ze dne 16. 11. 2018, č. j. 8503397/18/2003-00540-107455,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze dne 1. 12. 2018 domáhá zrušení rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, územního pracoviště pro Prahu 3 (dále jen „žalovaný“) ze dne 16. 11. 2018, č. j. 8503397/18/2003-00540-107455, tj. exekučního příkazu na přikázání pohledávky z účtu, kterým žalovaný dle § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. b) a § 190 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“), s použitím zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), nařídil daňovou exekuci přikázáním pohledávky z účtu k vymožení daňového nedoplatku ve výši 2 747 553 Kč a exekučních nákladů ke dni nařízení exekuce ve výši 500 Kč, tj. v celkové výši 2 748 053 Kč (dále jen „exekuční příkaz“).

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

2. Exekučním příkazem bylo současně rozhodnuto, že se Komerční bance, a.s. jako poddlužníkovi příkazuje, aby od okamžiku, kdy jí bude doručen exekuční příkaz a po dobu trvání daňové exekuce, nevyplácela peněžní prostředky z účtu žalobce č. 107-8934240207/0100, ze kterého se příkazuje pohledávka, neprováděla na něho započtení a ani jinak s ním nenakládala, a to až do výše nedoplatku, pro který je exekuce nařizována, včetně příslušejících částek úroku z prodlení a exekučních nákladů podle § 252 odst. 2 a § 183 odst. 1 daňového řádu. To se podle § 190 odst. 2 daňového řádu týká též peněžních prostředků, které dojdou na tento účet do 6 měsíců ode dne vyrozumění o nabytí právní moci exekučního příkazu.
3. Exekuční příkaz stanovil, že podle § 190 odst. 1 daňového řádu odpisem peněžních prostředků žalobce z jeho účtu, vedeného v jakékoliv měně, do výše částek uvedených v exekučním příkazu a jejich vyplacením žalovanému na účet, daňová exekuce zaniká.
4. Exekuční příkaz je odůvodněn vykonatelným výkazem 28 nedoplatků opírajících se o rozhodnutí ve věcech daně z příjmů fyzických osob vydaná v roce 2000 až 2018 v celkové výši 2 747 553 Kč s tím, že se tato částka zvyšuje o úrok z prodlení. Exekuční náklady ke dni nařízení exekuce ve výši 500 Kč byly odůvodněny § 183 odst. 1 daňového řádu, podle něhož vzniká dlužníkovi vydáním exekučního příkazu povinnost uhradit na nákladech za nařízení daňové exekuce 2 % z celkové částky nedoplatků, pro které je daňová exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč a nejvýše 500 000 Kč. Exekuční příkaz dále stanoví, že podle § 182 odst. 4 a 6 daňového řádu se exekuční náklady vymáhají současně s nedoplatkem, pro který je exekuce nařízena.
5. V odůvodnění exekučního příkazu je uvedeno, že žalobce jako dlužník neuhradil ke dni 16. 11. 2018 svoji splatnou daňovou pohledávku, proto žalovaný nařídil daňovou exekuci. Žalovaný zjistil cestou součinnosti podle § 57 daňového řádu u uvedeného peněžního ústavu existenci peněžních prostředků na účtu žalobce, proto přistoupil k zahájení exekučního řízení pro přikázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb dle § 178 odst. 5 písm. b) a § 190 daňového řádu s použitím § 303 a násl. o. s. ř.
6. V exekučním příkazu byl žalobce poučen, že okamžikem, kdy je poddlužníkovi doručen exekuční příkaz, ztrácí žalobce právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhaného nedoplatku a příslušenství; to neplatí v případě platby, jejímž účelem je splnění vymáhané povinnosti, na účet správce daně vedený u peněžního ústavu (§ 177 odst. 1 a 2 daňového řádu a § 304 odst. 3 o. s. ř.). Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 o. s. ř. se nevztahují na peněžní prostředky do výše dvojnásobného životního minima. Tyto peněžní prostředky peněžní ústav vyplatí dlužníkovi na jeho žádost nejvýše jednou (§ 177 odst. 1 daňového řádu a § 304b o. s. ř.). Výkon rozhodnutí se provede i tehdy, postačuje-li pohledávka povinného z účtu jen k částečnému uspokojení oprávněného (§ 307 odst. 2 o. s. ř.).

II. Obsah žaloby

7. Žalobce napadl exekuční příkaz a namítl, že žalovaný při výpočtu daně a stanovení jejího základu postupoval s rozporu se zákonem, což odůvodnil ve dvou žalobních bodech.
8. Žalobce konstatoval, že podstatnou částí vymáhané pohledávky je údajná pohledávka z titulu nezaplacené daně z příjmu za rok 1997 ve výši 1 285 360 Kč a daň z příjmu za rok 1998 ve výši 1 248 904 Kč a jejich příslušenství. Žalobce v *prvním žalobním bodě* namítl, že žalovaný daň vyměřil podle pomůcek, přičemž postupoval v rozporu se zákonem, neboť

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

při stanovení základu daně pomocí pomůcek použil paušální odpočet nákladů ve výši 25 %, čímž *de facto* řekl, že žalobce při svém podnikání (zprostředkování, nákup a prodej, poradenství) tržil marží ve výši 75 % z obrátu a zároveň neměl žádné náklady za kanceláře, zaměstnance, telefony, zařízení, dopravu a výpočetní techniku včetně softwaru. Žalobce namítl, že vypočtená daň vedla při jejím vymáhání ke konci podnikání žalobce. Žalovaný se nyní domáhá neoprávněně vyměřené daně po žalobci v situaci, kdy je pouze zaměstnancem, z jehož příjmu nemůže daň zaplatit a její vymožení by vedlo k tomu, že by nebyl schopen zajistit svou základní obživu.

9. Žalobce ve *druhém žalobním bodě* namítl, že zbytek nedoplatků, které nerozporuje, nemůže řádně splácet, neboť všechny platby jsou započítávané na nedoplatky, které vznikly dříve, a které jsou těmi nedoplatky, které žalobce rozporuje v *prvním žalobním bodě*. Žalobce uvedl, že v uplynulých pěti letech platil na základě splátkového kalendáře 3 000 Kč měsíčně, avšak všechny tyto peníze byly použity na nedoplatky, které mu byly vyměřeny v rozporu se zákonem.
10. Žalobce navrhl, aby soud napadený exekuční příkaz zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný ve vyjádření ze dne 14. 1. 2019 konstatoval, že v rámci exekučního řízení lze zkoumat, zda existuje exekuční titul, jeho vykonatelnost, existence daňového nedoplatku, pravomoc a příslušnost prvoinstančního orgánu k vydání rozhodnutí, přičemž veškeré tyto předpoklady pro vymáhání daňových nedoplatků byly v daném případě splněny.
12. Žalovaný k *prvnímu žalobnímu bodu* uvedl, že žalobce proti výpočtu daně a stanovení jejího základu využil opravných prostředků a tato daňová řízení byla již pravomocně ukončena. Konstatoval, že nedoplatky pod 28 položkami se staly splatnými v konkrétních datech uvedených v exekučním příkazu a jsou ve smyslu § 32 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), resp. § 103 odst. 2 daňového řádu, vykonatelné.
13. K *druhému žalobnímu bodu* žalovaný uvedl, že žalobci bylo několikrát na základě žádosti o povolení úhrady nedoplatků ve splátkách povoleno rozhodnutími o posečkání, nicméně žalobce splátkový kalendář nedodržel. K námitce, že není možné splácet nedoplatky, které žalobce nerozporuje, žalovaný uvedl, že příchozí platby jsou účtovány v souladu s § 59 zákona o správě daní a poplatků, resp. § 152 daňového řádu.
14. Žalovaný konstatoval, že ke dni 1. 1. 2019 byl prekludován nedoplatek ve smyslu § 160 odst. 5 daňového řádu pod položkou č. 5 ve výši 1 285 360 Kč, na základě čehož bylo dne 9. 1. 2019 vydáno rozhodnutí o částečném zastavení daňové exekuce pod č. j. 72545/19/2003-00540-107455. Konstatoval, že s ohledem na chybně uvedené rozhodnutí a datum splatnosti v položce č. 28 exekučního příkazu bude vydáno rozhodnutí o opravě zřejmých omylů a nesprávností dle § 104 daňového řádu, kdy správně má být uveden platební výměr č. j. 100289/00/003911/2488 a datum splatnosti 30. 6. 2000.
15. Žalovaný navrhl, aby městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobce

16. Žalobce v replice ze dne 9. 3. 2019 namítl, že nedoplatek v uvedené výši neexistuje, jelikož mu daňová povinnost v takové výši nemohla jeho podnikatelskou činností vzniknout. Namítl, že výši nedoplatku za období 1997 a 1998 si žalovaný vymyslel, nebo vypočetl v

rozporu § 46 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků přesto, že v rámci odvolacího řízení proti platebnímu výměru předložil žalobce účetní doklady, ze kterých mohl žalovaný daň vyměřit objektivně, byť žalobce zmeškal lhůtu pro předložení. Jako důkaz žalobce navrhl jeho odvolání proti daňovým výměrům z ok 1997 a 1998. Žalobce odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2001, sp. zn. IV. ÚS 179/01, podle něhož v případech, kdy je daň stanovena podle pomůcek, musí se odvolací orgán vyrovnat i s otázkou, zda správce daně splnil své zákonné povinnosti vyplývající z § 46 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků, neboť každý jiný postup staví účastníka daňového řízení do nedůvodně nerovného postavení, a je tedy v rozporu s čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

17. V doplnění repliky ze dne 23. 3. 2019 žalobce uvedl, že v rámci vyměřovacího řízení neměl žalovaný ani jeho nadřízený správní orgán snahu vyměřit žalobci daň objektivně. Namítl, že institut vyměření daně podle pomůcek nebyl použit jako institut spravedlivého vyměření daně, ale jako trest pro žalobce, který opakovaně nereagoval na výzvu správce daně. Žalobce uvedl, že byl v době zamýšlených kontrol nemocný.
18. Žalobce následně doplnil do spisu své podání ze dne 22. 1. 2020 označené jako „rozšíření žalobního návrhu“. Toto podání je žalobou proti exekučnímu příkazu na přikázání pohledávky z účtu ve výši 9 049 Kč ze dne 14. 1. 2019, č. j. 133434/202001-80543-50621, tj. proti jinému exekučnímu příkazu, proto o ní bylo vedeno samostatné řízení pod sp. zn. 14 Af 5/2000. Řízení o uvedené žalobě bylo zastaveno.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

19. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu dle § 75 odst. 1 a 2 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, neboť účastníci jeho nařízení nepožadovali (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
20. Žaloba není důvodná.
21. Předmětem napadeného rozhodnutí *nejdou* rozhodnutí správce daně o vyměření daně, které předcházely výkazu nedoplatků a nařízení exekuce. Žalobce v této věci napadl *exekuční příkaz*, jímž žalovaný nařídil daňovou exekuci přikázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb dle § 178 odst. 5 písm. b) daňového řádu.
22. Podle § 178 odst. 1 daňového řádu se daňová exekuce nařizuje vydáním exekučního příkazu, čímž je zahájeno exekuční řízení. Podle odst. 2 daného ustanovení výrok exekučního příkazu obsahuje náležitosti podle § 102 odst. 1 daňového řádu a dále vymezuje způsob provedení daňové exekuce, výši nedoplatku, pro který je exekuce nařizována, výši exekučních nákladů podle § 183 odst. 1 a 2 téhož zákona a odkaz na exekuční titul.
23. Uvedeným je předurčen okruh otázek, které je městský soud oprávněn v nynějším řízení posuzovat.
24. Podle § 102 odst. 1 daňového řádu rozhodnutí obsahuje označení správce daně, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, popřípadě číslo platebního výměru, označení příjemce rozhodnutí, výrok s uvedením právního předpisu, podle něhož bylo rozhodováno, a jde-li o platební povinnost, také částku a číslo účtu příslušného poskytovatele platebních služeb, na který má být částka uhrazena, lhůtu k plnění, je-li nutné ji stanovit, poučení, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, u kterého

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

správce daně se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku, podpis úřední osoby s uvedením jména a pracovního zařazení a otisk úředního razítka; tuto náležitost lze nahradit kvalifikovaným elektronickým podpisem úřední osoby, datum, kdy bylo rozhodnutí podepsáno.

25. Judikaturou správních soudů již bylo postaveno najisto, že rozhodnutím dle § 65 odst. 1 s. ř. s. je jak exekuční příkaz vydaný dle § 178 daňového řádu, tak rozhodnutí o námitce dle § 159 daňového řádu podané proti tomuto exekučnímu příkazu, neboť námitka podaná dle § 159 daňového řádu není řádným oprávněným prostředkem ve smyslu § 5 a § 68 písm. a) s. ř. s., který by bylo nutno před podáním žaloby ve správním soudnictví vyčerpat (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2019, č. j. 1 Afs 271/2016 - 53, publ. pod č. 3873/2019 Sb. NSS). Exekuční příkaz, jímž žalovaný nařídil daňovou exekuci přikázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb dle § 178 odst. 5 písm. b) daňového řádu, je tedy soud oprávněn v případě jeho napadení žalobou přezkoumat dle § 65 a násl. s. ř. s.
26. Soud uvádí, že soudní přezkum exekučního příkazu je do určité míry omezený a koncentruje se na případné „vybočení“ z řádné a na principu proporcionality založené daňové exekuce (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54). V tomto rozsudku se (na základě dřívějšího zákona o správě daní a poplatků, nicméně přenositelně i na aktuální úpravu v daňovém řádu) uvádí, že *„následný soudní přezkum může být zaměřen zejména na vhodnost a proporcionalitu způsobu a rozsahu provedení exekuce, na vykonatelnost exekučního titulu, na jeho právní účinnost vůči povinnému apod., nikoliv již na přezkum důvodnosti samotného exekučního titulu.“*
27. To znamená, že soud v tomto řízení již *nepřezkoumává zákonnost exekučního titulu* (vyměření daně a výkaz 28 nedoplatek vydaný žalovaným), ale jen případné excesy správce daně v exekučním řízení.
28. Soud při přezkumu exekučního příkazu vydaného podle daňového řádu zkoumá, zda byly naplněny podmínky pro nařízení daňové exekuce, tj. zejména zda existuje vykonatelný exekuční titul a zda správce daně zvolil přiměřený způsob daňové exekuce (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004 - 75, a ze dne 13. 9. 2017, č. j. 9 Afs 201/2016 - 31). Soud tedy není oprávněn posuzovat například správnost či zákonnost rozhodnutí, jímž byla daň vyměřena (exekučního titulu), ani zákonnost procesu, který jejím vyměření předcházel, nýbrž je toliko oprávněn posoudit otázku vykonatelnosti podkladového rozhodnutí (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 5. 2014, č. j. 22 Af 114/2012 - 43, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 As 138/2014 - 39).
29. V této souvislosti nutno pro úplnost uvést, že výkaz nedoplatek sestavený z evidence daní je podle § 176 odst. 1 písm. a) daňového řádu exekučním titulem. Tak tomu bylo i za předchozí právní úpravy od roku 1993. Po celou tuto dobu je přitom správci daně využíván a lze jej považovat za nástroj přispívající k efektivnímu výběru daní. Na této skutečnosti nic nemění ani to, že výkaz nedoplatek sestavený z evidence daní není rozhodnutím a jako takový není doručován. Výkaz nedoplatek obsahuje jednotlivé nedoplatky na dani a jejich výši, potvrzuje, že vykazané nedoplatky jsou vykonatelné, a obsahuje-li všechny náležitosti předepsané zákonem, je podkladem (exekučním titulem) pro

zahájení daňové exekuce (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2019, č. j. 1 Afs 271/2016 - 79).

30. Žalobcem namítané skutečnosti tak s ohledem na shora citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu nejsou relevantní pro posouzení zákonnosti napadeného exekučního příkazu. Žalobce nezpochybnil samotný výkaz daňových nedoplatků, neuvedl nic, co by svědčilo o nepřiměřenosti zvoleného způsobu daňové exekuce, nepoukázal ani na žádnou další procesní překážku, která by vydání předmětného exekučního příkazu bránila. Žalobce napříč celou žalobou (jakož i v podané replice a jejím následném doplnění) namítá, že žalovaný při výpočtu daně z příjmů fyzických osob za rok 1997 a 1998 postupoval v rozporu se zákonem, brojí tedy proti postupu žalovaného ve vyměřovacím řízení, nikoli až v následně vedeném řízení vykonávacím, jež je nyní předmětem přezkumu soudem. Konkrétně žalobce ve svých podáních rozvíjí důvody nezákonného vyměření daně použitím pomůcek ve vyměřovacím řízení. Ohledně vyměření daně pomůckami pak rozvádí další podrobnosti, na základě nichž mělo dojít k nezákonnému vyměření daně ze strany žalovaného, což je argumentace, která byla nebo měla být uplatněna ve vyměřovacím řízení s důsledkem možného soudního přezkumu rozhodnutí o vyměření daně. To stvrzuje i žalobcův návrh na dokazování podanými odvoláními do platebních výměrů, které jsou v tomto řízení bezpředmětné, a proto soud nemohl na tyto návrhy vejít. Námitky žalobce tedy nesměřují vůči samotnému napadenému exekučnímu příkazu v intencích dovoleného přezkumu ze strany správních soudů, jak vymezila shora citovaná judikatura. Z uvedených důvodů
31. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobce žalobní argumentaci dotvářel. Za této situace soud v obdobně obecné rovině v reakci na uvedenou obecnou námitku zmíněnou v úvodu žaloby konstatuje, že neshledal, že by bylo vykonávací (exekuční) řízení před žalovaným zatíženo vadou, neboť podle žalovaným předložené spisové dokumentace napadený exekuční příkaz obsahuje náležitosti dle § 102 odst. 1 a § 178 odst. 2 daňového řádu.
32. Městskému soudu nepřísluší hodnotit, zda žalobce se svými tvrzeními, jež uplatnil v nynější žalobě, byl či by byl v daných daňových (vyměřovacích) řízeních úspěšný. Soud pouze konstatuje, že v žalobě uplatněné námitky nejsou relevantní pro posouzení této věci, ani z nich nikterak neplyne, že by nebyly dány zákonné důvody pro vydání napadeného exekučního příkazu.
33. Z uvedeného důvodu soud nemohl vejít ani na námitky žalobce v druhém žalobním bodu, které se týkají použití plateb ze žalobcem nerozporovaných nedoplatků na nedoplatky, které vznikly dříve a jsou dle žalobce nezákonné, neboť správce daně vymáhá nedoplatky na dani pravomocně vyměřené a je tak povinen činit postupem, v němž započítává platby na nedoplatky vzniklé dříve (nyní § 152 daňového řádu). Situace žalobce byla dle vyjádření žalovaného marně řešena povolením úhrady nedoplatků ve splátkách a rozhodnutími o posečkání, když žalobce splátkový kalendář nedodržel. Soud jen připomíná, že vymahatelnost nedoplatků je omezena do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního předpisu.

VI. Závěr

34. Na základě shora uvedených důvodů Městský soud v Praze žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož *„nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.“*. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný správní orgán žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti neuplatnil.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. prosince 2020

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu